

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un an . 14
Pe o lună . 2.40

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Multămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

O concepție autorizată...

— Cum își închipue un autorizat ideea „politice” ? —

În sfârșit ne găsim pe unul zdravăn, care știe să ne combată! Ce mi-e Goldiș, cu frazele lui stereotipe pe care le repetă, ca pe-un instrument hodoroșit? Ce mi-e dl Vaida, acărui filozofie politică trăește din spicuirile articolelor noastre? Acesta, mai nou, îi întrece pe toți, căci e mai categoric și o ia foarte de sus. E mai original și e înarmat cu vederi foarte adânci. Vă rog să-l urmăriți, ca să vi-l cunoașteți. Ocazii de-astea, prielnice de a vă cunoaște talentele autorizate, de a vorbi în numele poporului — care este însuș partidul și peste care stă însuș comitetul — nu trebuie scăpate din vedere.

E vorba de dl Valer Moldovan, membru al comitetului și nepot al maicii din Brașov, care când se lasă de râvna organizării și a reorganizării partidului, trece une-ori în domeniul abstracțiunilor politico-filosofice. Nu e nimic extraordinar în asta. Pavel Ciucurel știe și el să citeze autori celebri, ca să-și acopere, cu mantaua lor fastuoasă, credințele pe care au le are. Noi în genere, avem mulți bărbați filosofi în politica noastră și nu poate fi o lectură mai distractivă, ca cea din câteva reviste, apărute cu intermitențe, cum e și „Națiunea”, sau altele, unde cugătorii noștri autorizați, sau improvizati, își expun, greoi, concepțiile diferite. Dar pe dl Valer totuși nimeni nu-l întrece,

mi-se pare. Teoriile d-sale toate sunt puse în serviciul ideilor autorizate. Și să-l fi căutat comitetul cu lumânarea, nu-și putea găsi un interpret mai nimerit.

Să ne oprim la cazul ce ne interesează.

Dl Goga și-a permis să desfășure în „Tribuna zilelor noastre” câteva orizonturi și „armonia armonod ap ișai ișai ișai” ginile evoluției. Și cum dl Goga are exigențe ceva mai rafinate și vederi ceva mai complexe ca ori ce alt muritor, privitoare la rostul și datoriile omului politic a fost natural ca gândurile acestea de progres, ca orice alt gând de progres la noi, să nu fie pe placul și pe înalta aprobare a acelor din anturajul oficialității noastre vecinic grave. Și s'a găsit tocmai dl Moldovan care să se facă expresia unui protest împotriva noului curent în materie de a judeca asupra cuprinsului științei politice.

Opinia acestui membru solidar al comitetului, opusă convingerilor noastre și ale puținilor noștri cētitori (închipuiți-vă!) se resumă în următoarea monumentală constatare, pe care o reținem din maica „Gazetă”:

„Fînd partidul național român organizația politică a poporului român. — „e sau rea voință, sau nepricepere politică (taci, frate! Red.) din partea dlui „Goga de a pretinde dela partid și în „special dela organul executiv al acestuia, dela comitetul național, ca afară „de îngrijirea chestiunilor de natură curat „politică, să se ocupe și cu afacerile bi-

„sericești, culturale și economice și cu „chestia școalelor populare... Nu! Comitetul național își are rostul său prin „înșaf firea lucrului (ce-o fi oare această „fire a lucrului?” Red.) și prin sfera de „activitate, ce i-au dat o conferențele naționale din 1881 încoace. Activitatea comitetului e curat politică! (Ce o fi ș-asta? „Red. Trib.) El are între cadrele programului național să caute și să aplice toate „mijloacele potrivite în lupta politică, ce „o poartă poporul cu ocărnuirea poli- „tică.”

Cu alte cuvinte: hodoroș-trone!

Am trece bucuros peste aceste năivități, demne de puerilitatea concepțiilor politice din cercurile noastre advocătești. Dar fiindcă dl Moldovan își debitează aceste păreri direct în numele comitetului, fiindcă s'ar părea că este un ecou al „pripereii politice autorizate”, și că altă pripere nu admite în afară de a d-sale, vom căuta să încercăm pe această temă o scurtă răsuală. Și când zicem Moldovan, zicem comitet, căci dacă n'ar fi comitet, dl Moldovan n'ar avea dreptul la discuțiunea părerii sale. Comitetele astea totdeauna sunt bune, mai cu seamă să dea un lustru și un rost de a fi, în viața publică, unor individualități secundare, de care în mod fatal trebuie să ții seama pe urmă.

Așa dară: ce ne spune dl Moldovan?

Spune că e „rea voință sau o nepricepere” din partea „Tribunei” de a cere comitetului mai mult decât „politică” și-l asigură, pe dl Goga, că „afacerile biseri-

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Evă.

Parfum de flori și cântec și lumină
Tu nu ești decât vis...

O încântare dulce și senină,
Un vis ușor ce-aripe și-a deschis
Purtând într'însa strălucirea...

Tu care porți în ochi nemărginirea,
Tu care porți furtunile în piept
Și-n mintea ta frîntura unui cânt
Acelaș cântec sfînt

Învîngător — de neînvins, sublim;
Tu fără care n'am putea vre-odată
Să spunem fericirea că iubim,
Tu, ne 'nțeleasă, veșnic adorată,
— Ești totuși numai vis...

De ce atragi? — Pesemne unde ai
Cu tine vraja rozelor de Mai,
Pesemne unde zîmbetu-ți ușor
Făcut e pentru ochiul tuturor;
Pesemne unde veșnic e în tine,
Ceva strein, ceva din zări senine,
Ceva din infinitul ce ne chiamă,

Ce ne absoarbe inimă și gând...

Da, unde ești — și fără să-ți dai seamă —

Pămînt, și cer, și infinit pe rînd;

De-aceia 'n noi neliniștea o pui,

Și un secret pari veșnic ori și cui,

Și veșnic numai vis...

Dar dai, ades, în suflete durerea

Tu, care vii ușor, ca adierea;

Și care pleci ne'nchipuit de greu

Din înima ce-o stăpânești mereu...

Și-atuncea plînsul vine...

Lăsând durerea, pleci ducând cu tine,

Pămînt și cer — acelaș infinit

În fața căruia veșnic ne-am oprit...

Te duci — dar ești de vină?...
Și pentru-atîta cântec și lumină,
Și pentru-atîta plîns ce o să vie
Ești oare vinovată?...
Te duci lăsând grădina ta pustie,
Te duci tot dulce, sfîntă și curată
Cum ai venit odată...

Te duci, te pierzi... dar tot frumoasă ești
Chiar și atunci când păcătuiești.

M. Săulescu.

Micul Pierrot.

De I. Enescu.

Într'o vară făceam manevrele pe coastele Adriaticei, prin plaiurile sterpe și pietroase ale munților Carst. De vre-o câteva zile se lăsase o secetă care ne secase toate izvoarele. Nu ne puteam mișca în nici o parte și așteptam într'un sat sărăcăcios sosirea vagoanelor cu apă ca să adăpăm caii bateriei.

Au fost trimise câteva patrulare să cerceteze regiunile din apropiere și să caute nește loeri mai bogate în ape, dar nu se mai întorceau.

În baterie cam intrase destrăbălarea. Nu mai găseai nici ofițer, nici soldat, toți dormeau ascunși de arișta soarelui, prin câte un pod răcoros de șură.

Cum n'aveam nimic de lucru, începusem să colind împrejurimile și într'o zi mă prinse amurgul coborînd prin pădurea de chiparoși din dosul castelului Duino.

Vântul răcoros ce venea dinspre mare începuse să mă înviezeze și abia așteptam să ajung la apă, să-mi sting arsurile pielii în valurile spumoase ce se risipeau pe nisip.

Ajunsei la malul mării și cum căutam un loc mai potrivit de scăldat, după o cotitură de stîncă auzii niște țipete sfâșietoare. Impins de curiozitate mă îndreptam în partea de unde veneau strigătele.

La eșirea din sat aproape de puntea vaporului o ceată de femei și copii se-ngrămădeau unul în-tr'altul, iar la mijloc un copilăș ca de vre-o opt ani țipa agățat de gâtul unei bătrîne. Un bărbat

cești, culturale și economice, pe cum nici chestia „școalelor populare” nu au ce căuta în preocupările „de natură curat politică” ale partidului și comitetului!

Iată ceva extra-ordinar! Ce este drept, dl Moldovan, esecelentul nostru filosof politic, nu ne spune nimic din definiția noțiunii „politice” în sine. Ce este oare „politică” în sensul dlui Moldovan și a comitetului? Este ea ceva abstract, cu vre-o misiune ocultă, metafizică pe care noi să n'o cunoaștem? Care poate fi pe cești și culturale, apoi, pe cele economice comitetul sau oimul politic, care să îndrăznească să *excludă* chestiunile bisericesti și culturale, apoi pe cele economice și financiare din domeniul problemelor „politice”? Politica nu resumă ea în acceptarea ei, din vremurile îndepărtate, datoria colectivă către toate interesele cetățeni or de-opotrivă? Poate un partid, sau chiar un guvern al unei țări să-și motiveze existența sa, dacă în programul său politic și în preocupările zilnice nu ține cont de felurile aceste ramuri, sau discipline, cari constituie fondul adevărat al politiceii?...

Strașnică ciudățenie de om „politic” („fără interes pentru afacerile bisericesti și culturale și economice, fără grije pentru școalele populare”) mai apără astfel baza principiară a comitetului nostru! E trist, fără îndoială! Căci dacă într'adevăr comitetul admite asemenea teorii, că politica esclude orice problemă de cuprins mai pozitiv, ar urma cu evidentă, că tot ce mai rămâne de făcut bunilor noștri autorizați, ar fi acum o politică, în care au un program, fără putință de a face ceva pentru realizarea lui. Și în colo tîmbălău, articole proaste, broșuri de intrigă, teorii de acum o sută de ani, pretenții de solidaritate, goldișade și vaidisme... și alte mizerii.

Astea sunt credințe și prestațiuni de politicieni suburbani, nu de oameși politici!

«Protestul» autorizatului. În numărul de astăzi al autorizatului, se publică un articol de fond-protest, în oare, cu epitelele obicinuite, cearcă să se infirme afirmația noastră, că adunarea dela Lugoj ar fi fost o simplă înscenare împotriva noastră. Ei bine, iată o parte a discursului dlui Goldiș, luată din chiar acelaș număr al „Românului”:

Apoi încă un mare succes al guvernului e, că i-a succes, ca în șirurile Românilor să producă oameni, cari să zică, după pierderile dela alegeri, că pricina înfringerilor noastre la alegeri nu este guvernul, ci e comitetul național! (Jos cu ei! Rușine! Se fluera.)

Onor. adunare, eu care am umblat aproape din casă 'n casă la alegători (Așa e! Să trăiți!), care în 30 de sate am fost aproape în fiecare colibă (Să trăiți!), eu să am suflet să spun, că pe mine comitetul național m'a trântit? Ar fi o infamie din partea mea, după cum cutez să spun, infamie e din partea tuturor, cari au nerușinarea să susțină minciuna aceasta, pentru că să blameze partidul național și pe conducătorii săi și să scuze mișeliile guvernului. (Așa e.)

Ce însemnează aceasta, iubite autorizat? Însemnează că dl V. Goldiș a fost cât se poate de explicit, că alți oratori au fost și mai expliciți și că noi, prin urmare, am spus curatul adevăr. Să cetească oricine discursurile tuturor oratorilor dela Lugoj și se va convinge, că acel „băietandru neisprăvit, care nu înțelege interesele superioare naționale” și care a fost raportorul nostru la Lugoj a avut cinstea tinerească să spună adevărul, pe care onorabilul autorizat îl mistifică. Dar chiar și dl Dr. V. Branișce, a susținut față de raportorul nostru, că nu aprobă și nu cu învoiala d-sale s'au adus în adunare discuțiile noastre gazetărești...

Ce zice la aceasta autorizat? Noi am putea să-i aruncăm cu acest prilej fără nici o rezervă în față un cuvânt destul de grav, dar lăsăm pe cetitorii noștri să judece întreg procedeu acestă lipsit de cel mai elementar bun simț.

• **Relațiile greco-române.** Din Atena se telegrafiază: Vineri, Regele Gheorghe a primit într'o audiență solemnă pe D. Florescu, noul ministru al României, care a remis Suveranului Greciei scrisorile sale de acreditare.

D. Florescu și-a exprimat bucuria de reluarea relațiilor diplomatice între cele două țări.

Regele Gheorghe răspuns în acelaș mod.

Ce femeie frumoasă a fost!...

Pare că o văd cum a venit într'o dimineată cu bărbatul. Omul care a luat copilul a fost bărbatul ei. Au venit eu ea să schimbe aerul, fiindcă doftorii spun, că aerul mării face bine la oficioși. În tot anul vin d'ăia pe aici... Dar nu i-a folosit nimic; a mai trăit vre-o câteva luni și s'a dus. E îngropată aici în cimitirul nostru...

Bărbatu-său mi-a lăsat copilul mie, să-l cresc eu cum voi ști, pentru că zicea, că sunt femeie de treabă și mai bine ca la mine n'o să aibă nicăiri. A plecat pe urmă la America, de unde iacă numai de câțeva vreme s'a întors. A avut noroc de a făcut ceva avere și mie mi-a trimis totdeauna bani și scrisori. Acum a cumpărat o viie în Dalmația și vrea să trăiască acolo, de aceia și-a luat copilul.

Bietul Pierrot, cum a plâns când l-a luat. Și pe mine m'a apucat așa o jale, pare-că îmi smulgea ceva din inimă, ceva ce aveam așa de drag și de care mă bucuram mult.

Ce copil rău era într'o vreme. Nu puteai să-lții acasă nici legat. Făcea ce făcea și scăpa și nu mai dădea cu ochii de el până seara. Tot în apă era ca broaștele. I-a pus numele Pierrot, pentru că părinții s'au cunoscut la un bal mascat.

Intr'o zi mi-l-au adus mai mort. Venise de departe o furtună mare, căci vezi dumneata aci la noi bat vânturi afurisite câte odată și-a apucat valurile copilul. De nu treceau niște pescari pe acolo, nu-l mai vedeam. Ce groază m'a cuprins atunci. Lui tat'său nu i-am scris nimic, am fost bună bucurioasă, că mi-a scăpat ștregarul.

Până acum doi ani am avut mult necaz cu el

• **Balotajii în Austria.** Azi dimineata au început în Austria alegerile de balotaj în 169 cercuri. Mai interesante sunt alegerile din Viena, unde creștin-socialii au să lupte împotriva social-democraților. După ce încheierea unui pact cu liberalii germani n'a reușit, mandatele creștin-socialilor sunt primejduite.

Foarte probabil că rezultatul, care se va cunoaște numai seara târziu, va aduce surprize neplăcute pentru partidul creștin-social, — ai cărui șefi vor rămânea și de data acesta în minoritate față de candidații social-democrați.

Numai în câteva circumscripții ale Vienei au reușit creștin-socialii să ajungă la înțelegere cu alegătorii liberali germani. În cele mai multe circumscripții, social-democrații obțin și voturile liberale. Afară de primarul Neumayer, de fostul președinte al Reichsrathului Pattai și de ministrul Weisskirchner, probabil toți ceilalți candidați creștini-sociali vor rămânea în minoritate.

Alegerile decurg de altminteri în ordine. Numai în Galiția, la Drohobyc, au avut loc ciocniri sângeroase între armată și alegători. Armata a tras mai multe salve, omorînd 17 inși și rănind vre-o 48 de inși, mai mare parte muncitori.

*

• **O nouă indemnitate bugetară de o lună.** În ședința de azi a Camerei deputaților, ministrul de finanțe Lukács a depus un proiect de lege, prin care se acordă guvernului o nouă indemnitate bugetară de 1 lună, până la 1 August.

Proiectul se dă comisiei financiare, care își va prezenta raportul în una dintre ședințele viitoare.

După deschiderea ședinței, deputatul popular Rakovszky István și-a motivat propunerea prin care cere o reformă a legii despre incompatibilitate. La votare, majoritatea a votat contra propunerii.

Se intră apoi în discuția bugetului ministerului de justiție.

mai în vârstă căuta să-l despartă de bătrîna, dar copilul nu voia; își înfipse mâinile în hainele femeii și cuprinși în brațe, plîngeau amîndoi ca apucați de-o supremă desperare.

După câteva rugămînți, bătrînul iritat smulse copilul, care se sbătea îngrozit și-l duse pe sus, pe puntea vaporului ce aștepta la mal.

În curînd lumea se resfirase, numai bătrîna rămase înfipțată în loc, privind cu ochii plini de lacrimi la stegulețul vaporului, ce se micșora tot mai mult în albastrul apelor și care în fluturări ușoare îi trimitea ultimele salutări. Par'că nu mai putea să-și întoarcă ochii dela cel plecat, așa o impietrise durerea. Cu buzele încrețite mereu își ștergea cu șorțul ochii înroșiți și din vreme în vreme ridica mâna deasupra sprâncenelor, ca să mai zărească vaporul.

Induișat de tristetea ei, mă apropiai de ea și o întrebai cam cu sfială, dacă cel plecat i-a fost nepot?

„Nu domnule”, răspuse ea. „Nu mi-a fost nepot, mi-a fost singura mea bucurie... De acum mi-a rămas casa pustie. O să-mi pară nopțile atîta de lungi și întunecoase și zilele atîta de triste. Pe toți pe cari i-am iubit au plecat, numai pe mine m'a lăsat Dzeu de pedeapsă”.

„Vezi domnule ce face obișnuința?” reluă ea după o pauză. „Nu mi-a fost nici copil, nici rudă și cu toate astea cum l-am iubit, cum l-am îngrijit... Dela vârsta de zece luni în brațele mele a crescut. Pentru că mamă-sa a murit. A murit de oficio, chiar în anul în care s'a prăpădit și bărbatul meu.

și de multeori blestemam clipa când mi-a intrat în casă.

Atunci era într'o Duminecă, eu am mers de dimineată la biserică. Pe el l-am îmbrăcat frumos și l-am lăsat să se joace cu copii vecinului. Ce-or fi făcut ei toată vremea nu știu, destul că mă pomenesc cu el în biserică, galben ca ceara, abia putea vorbi și-mi spune că arde casa. Am ieșit din biserică și cu mine alți oameni și-ntr'o fugă am fost acasă. În dosul casei avusesem niște paie păstrate pentru vite, se vedea că s'au aprins și din flacăra lor a luat foc și lemnăria dela grajd. Am avut noroc că n'a prins multă parte și cu ajutorul vecinilor am stins degrabă focul, altcum azi nu mai aveam casă.

Pierrot două zile n'a putut dormi, nici mânca.

Focul atîta îl îngrozise pe semne, că n'a mai putut să închidă ochii și toată vremea tremura ținându-se de haina mea. Din ziua aceia domnule, copilul s'a schimbat de nu l-am mai cunoscut. S'a făcut așa de ascultător și blînd, că nu-ți puteai da seama de unde izvoeste atîta bună-tate. Nu făcea un pas fără ca să întrebe, asculta cuvîntul meu, se ruga în toate diminețile la biserică și după fiecare vorbăimi săruta mâinile și mă privea cuminte în ochi.

Nu cred să mai fie pe undeva un băiat așa de bun ca el, poate pentru asta îl-am iubit eu atîta...

Pe bătrîna o podidise iar plînsul. Lacrimile îi curgeau șiroaie peste încrețiturile feței, privi plină de durere în zarea întunecată pe unde dispăruse vaporul și cu o căltinare domoală din cap, șopti întreruptă de sughituri: Pierrot puiule... de-acum n'o să ne mai vedem!”

„Certe confesionale“ la Unguri.

— Chestiunea jidovească. —

Încă la începutul discuțiilor asupra bugetului ministerului de culte au luat naștere aceste așa zise certuri confesionale. Din parlament, unde au fost introduse de Polonyi Géza, au fost duse în întruniri publice și de aici ele s'au răspândit asupra întregii societăți ungurești. Peste tot locul a început să se rostească lumea asupra chestiunii jidovești, care astăzi devine o problemă de mare însemnătate pentru poporul unguresc. La Seghedin, unde a fost o alegere de deputat în zilele trecute, încă s'a simțit rezultatul acestei mișcări, căci ovreul Dr. Rosa Izsó a fost silit să-și retragă candidatura, iar la alegere a fost trântit scriitorul Eötvös Károly, faimosul apărător al jidovimii în procesul pentru omor ritual Tisza-Eszlár, ales fiind baronul Gerliczy.

Dela marea adunare dela Vigadó, din Budapsta, în care Polonyi Géza a spus că poporul unguresc nu va îngădui să se răstignească din nou Mântuitorul Hristos, și în urma discuțiilor vehemente din parlament în care deputații „unguri neași” de astăzi își desvăleau părinții cari au emigrat în patrie cu „pinkelu” în spate, chestiunea jidovească a ajuns la acel grad, că jidovimea din Budapesta proiectează o mare societate regnicolară a ovreilor din țara întreagă.

Pe noi trebuie să ne lase cu desăvârșire reci toate hărțuielele aceste, sub raportul lor intrinsec și poate că ar trebui să privim cu oarecare simpatie întărirea elementului jidovesc în societatea ungurească. Ori cum ar fi ovreii, ei totuși introduc un spirit mai democratic în societatea ungurească copleșită de șovinism, iar faptul că în sinul unui popor care ne stăpânește întră un element atât de disolvant, pe noi nu ne poate decât să ne bucure. Cultura ungurească, pe care bărbații de stat unguri voiesc să o facă atotputernică în această țară, incontestabil că suferă prin deosebita prevalență ce o câștigă spiritul israelit asupra ei, iar noi cari am fost și suntem strânsi în brațele omorătoare ale acestei culturi străine, trebuie, în nizuința noastră de a ne crea o cultură specifică românească, să simțim o ușurare văzând cum se destramă spiritul vechiu genuin unguresc și în locul lui pășește o corectură, care nu mai poate avea puterea elementară de demult. Dacă astăzi un Arany, János, cu epopeile lui naționale, este aproape uitat alături de Ady Endre, care să rușinează că s'a născut ungur, noi nu putem să zicem nimic, căci cultura ungurească slăbește.

Este adevărat că ziarele ungurești din Ungaria, exclusiv jidovești, sînt acele cari alimentează mai mult șovinismul și-și asună cetitorii împotriva noastră, dar tot

atât de adevărat este că aceleași ziare prin felul lor de a fi corup spiritul public unguresc.

Ovreii dând năvală asupra întregii vieți ungurești, prin mentalitatea lor comercială, schimbă mentalitatea curată ungurească, un fapt care pentru noi înseamnă un câștig destul de ponderos. Căci pentru noi trebuie să fie de o extremă importanță, da că față de Apponyi, expresia cea mai clasică a sufletului unguresc, un Vázsonyi spirit eminent jidovesc și ovreu născut, poate să conducă capitala țării noastre. Acel Vázsonyi, împreună cu conaționalii lui, cari îl ridică în slăvi, dovedesc că poporul unguresc, aruncat de soartă din stepele Aziei tocmai aici, în centrul Europei, începe din ce în ce mai mult să se stingă. Năvălirea ovreilor în societatea ungurească și supremația lor netăgăduită asupra culturii ungurești de astăzi, dimpreună cu dominația lor desăvârșită în cercurile financiare ale patriei noastre, constituiesc o garanție a învingerii noastre apropiate.

Este tragică în orice caz situația creată ungarilor de ovreimea care câștigă tot mai mult teren, dar în lupta ce o purtăm noi față de unguri, sentimentalismul nu are ce căuta și judecarea noastră nu poate fi influențată de dureroasa stare a unui popor stors și neputincios, care nu este în stare să respingă atacurile aduse ființei lui naționale. Chiar și din discuțiile asupra acestei chestiuni, în Cameră, cu toate insistențele ministrilor, nu s'a putut înlătura această tristă priveliște.

Un sfat s'ar putea da cu acest prilej conducătorilor vieții politice ungurești. Înainte de a porni să cucerească lumea și naționalitățile din țară să cerce să-și întărească situația lor internă, prin curățirea tuturor elementelor netrebuice din societatea lor. Atunci ar avea un temei solid și visurile lor de mărire.

Acest sfat se pare însă, că se potrivește de minune și pentru noi. Să tragem deci învățătură.

Scrisori din București.

Lângă „Casa Transilvaniei”. — Clike de durere. — De vorbă cu dl. N. Ciotori. — Halul unor ziare. — Pentru dl. Goldiș.

București, 6 Iunie.

Una dintre societățile bucureștene a aranjat în parcul Carol, acolo unde a fost marca expoziție națională, o serbare. O serbare populară interesantă — având în vedere distrațiile ce le oferă publicului o trupă egipteană angajată anume în vederea acestei serbări. O mulțime de lume aleargă să vadă jocul trupei, să asculte muzica orientală a capelei.

De altfel, chiar și fără această serbare, parcul Carol merită să fie vizitat cât mai des. O mulțime de clădiri din timpul expoziției au rămas și se păstrează în toată splendoarea lor. Palatul artelor, care dominează împrejurimea, cula lui Tepeș, care ne amintește de trecutul sbuciumat, casa dela Poradim, unde s'a adăpostit cel mai înțelept și mai viteaz căpitan al vremurilor noastre, toate, toate îți strecoară în suflet un fior nelămurit.

Nu poate fi o primblare mai plăcută în după amiezile fierbinți ale lui Iunie, decât aici, unde mâna omenească a făcut să răsară ca'n basme o grădină răcoroasă cu straturi de flori, cu pomi roditori și cu tei cari răspândesc atâta parfum.

Și astăzi, ca de atâtea ori altădată am simțit acelaș fior vizitând acest parc. Și cum mergeam așa pe cărările umbrite, discutând cu acelaș prieten cu care de atâtea ori m'am înduioșat în fața durerei omenești, s'au m'am revoltat în fața răutății conștiente, am ajuns în fața pavilionului Transilvaniei. Casa asta cu obloanele ei verzi, pururea închise are par'că ceva din tristetea ce se lasă toamna peste satele noastre din Ardeal, atunci când cade brumă, când feciorii au plecat în cătanie.

Prietenul observă crucea că s'a cam plecat.

— Pe semne a auzit și iea de cele ce se petrec în Ardeal și s'a cutremurat!

Gluma lui mă întristează. De câte ori n'am simțit ca o săgeată de foc străbătându-mi pieptul, când am auzit din partea celor din România:

— Vă lăudați cu caracterele dela voi. Uite acum, vă mâncați ca câinii. Vă lăudați cu demnitatea ziarelor voastre. La o laie de țigani nu găsești însă un dicționar al trivialităților mai complet ca în ziarul comitetului vostru național. Sunt proști cei ce vă încurajează...

Aceeaș umbră se lasă acuma pe gândul meu. Prietenul care face observarea a umblat Europa întreagă, cunoaște atâtea popoare, diploma și-a luat-o la Stockholm. Il cheamă D. N. Ciotori, acela acela care a dat marelui Björnson atâtea informații despre starea Românilor din Ungaria, acela care a căutat să informeze pe cei din Nord despre luptele noastre, care ne-a făcut cunoscută printr'o serie de eminente traduceri, literatură suedeză și norvegiană cu toate frumusețile ei.

Cel ce face observarea e acelaș Ciotori, care, în Enciclopedia Nordului a scris articolele privitoare la Români, e unul din cei mai de valoare tineri ai noștri

Și, acum privește întrebător în ochii lui, el se așază pe lavita dela poarta „casei din Ardeal”, seoate din buzunar „Românul” și ceteste pasaginel referitor la laboratorii „Tribunei”: „...Ghimionistă, ca toldeana, au venit la ea tot copii de aceia lepădați pe drumuri, în cea mai parte copii tâmpiti din părinți bețivi, drojdiile societății omenești... Vor veni mercur, recrutați din toate scursorile lumii, pângăritori ai credințelor românești”.

— Astfel de lucruri, împodobite cu frumosul „traftir” scriu oamenii voștri, într'un ziar ce se intitulează „oficiul partidului național”. Le scriu, sau tolerează să fie scrise, fruntașii vieții voastre publice.

— Asta nu înseamnă că întregă presa noastră scrie așa. Și tu ești colaborator al unui ziar dela noi. Tu scrii la „Tribuna”, probabil vei fi și tu din „părinți bețivi”.

Ochii lui se aprind.

— Cred că prin scrisul nostru n'am adus nimănui nici o jignire. Socotim că, scriind facem, pe cât putem, operă culturală. Presa voastră din Ardeal, mai ales, era pentru noi cea mai aleasă presă. Astăzi însă orice iluzie s'a dus. Cine se respectă pe sine însuși, cineși respectă cetitorii și cine vrea să facă operă culturală, vrea să facă educație poporului, nu poate să scrie cuvinte ca „traftir”, „copii tâmpiti din părinți bețivi” etc. Nu poate să trateze pe colaboratorii unei gazete, cari au crezut că ajută cu scrisul lor la înălțarea unor frați obidiți, de „drojdiile societății omenești”, „scursorile lumii”, „pângăritori ai credințelor românești”. În calitate de colaborator al „Tribunei” protestez cu toată energia împotriva acestui desfrîu de limbaj!?

Se lasă amurgul. Se lasă greu și întunecă ultimele licăriri ce se reflectează din fereștrile mărețului palat. Și ne întoarcem așa tăcuți pe acelaș cărări, eu mă gândesc la cele ce spunea dl. Iorga, în conferința ținută la Craiova. Să cetim

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de lipsă la: **Székely și Réti** fabricanți de mobile în **Marosvásárhely** Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. — La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

gazetele din Ardeal ca să primim din ele înălțarea sufletească! Nu apăruseră atunci aceste trivialități fără de pereche, cari se publică sub egida unor oameni, ce țin la cinstea lor. Astăzi de sigur marce savant n'ar mai recomanda acest lucru.

Căci, oric es'ar spune, nici cele mai spurcate publicațiuni pornografice „Jaretiera”, „Chichirezul”, „Scoica” și alte publicațiuni menite a înlocui dozele de excitante luate de erotomaniaci ridicoli, n'au întrecut în pornografii publicația condusă de dl Goldiș.

Se știe că indivizii atinși de demență senilă cad în boala pornografiilor. Nu se sfieșe să scrie cele mai spurcate împerecheri de cuvinte. E acesta cazul conducătorului „Românului”? Atunci locul lui ar fi undeva, unde să fie supravegheat de ochiul scrutător al medicului. Întru cât ziarul „Românul” numește pe colaboratorii „Tribunei” „copii tâmpiți din părinți bețivi”, „cari se prostituează în trafirul unei demimonde babe”, întru cât aceste moșii nu sunt adresate și mie somez pe directorul „Românului” să le retracteze.

Să le retracteze, căci în casa părinților mei n'am văzut ceiace, mai târziu, mi-a fost dat să văd aiurea. Acolo n'am văzut altceva decât frica lui Dumnezeu. În caz contrar, nu știu cine va regreta. O violență cât de mare în stil este esplendibilă, moșciile să și-le debiteze însă oricine la adresa acelora, cari i-le tolerează. Este dureros însă că întreg acest dicționar scabros este întrebuit de un om care ocupă o înaltă funcțiune — bisericească! Frumoasă pildă pentru tinerii teologi și pedagogi venită dela secretarul consistoriului din Arad!

I. U. Soricu.

Apucături caracteristice.

Am primit o adresă datată din Viena. Era iscălită: Dr. Ghrașim Curașiu, Ștefan Mărcuș, Dr. Dupe, Dr. Gherman, C. A. Babeș, Ion Cimponeriu, Dr. Paulineu și Dr. Piticariu. Am și publicat-o în numărul de Rosalii. Se desaproba în ea noile atacuri aduse ziarului nostru. Abia acum aflăm însă că acea adresă era o mistificare fără de păreche. Un tip stupid din Viena a falsificat iscăliturile numiților d-ni și a introdus și două nume fictive cari după-cum aflăm ar însemna pe sârbește cele mai sfruntate porcării. Curașiu și Dupe, sunt două expresii, cari nici tipări nu se pot și nu se pot nici pronunța de un om bine crescut. Pe noi, se 'ntelege, ne lasă cu desăvârșire reci aceste proceduri de slugoi, ținem însă să arătăm publicului nostru cu ce fel de arme se lucrează împotriva noastră.

Serisori anonime de un cuprins scârbos, pe cari le primesc redactorii și colaboratorii noștri, falsificări stupide ca cea pe care o desvălim astăzi, iată așa zisele arme autorizate. Căci să băgăm bine de seacă că aceste exhibiții de inconștienți, cadrează de minune cu limbajul și purtarea ziarului autorizat. „Românul” Câtă vreme din Viena, un oarecare „aderent sincer” ne trimite aderențe falsificate cu nume pornografice, ziarul autorizat, prin peana unui tip adunat de pe străzile Bucureștilor, ne tratează în fiecare zi cu epitefe ca aceste: scuiptoare, demimondă bătrână, loc unde să prostituiază in-

telectul, iar unora dintre redactorii noștri li-se înjură părinții în modul cel mai nerușinat.

Aceste apucături ale ziarului autorizat și ale cefitorilor lui sunt caracteristice, pentru o anume stare de spirit a oamenilor dela noi și nu putem să le judecăm decât sub acest raport. De câtă primitivitate trebuie să fim capabili, ca să poată să existe în societatea noastră un ziar și niște oameni cu astfel de moravuri.

Dăm aici întâmpinarea pe care ne-o trimite tinerii noștri prietini dela Viena, a căror nume a fost folosit în acea adresă falsificată și rugăm pe directorul Românului, care patronează toate aceste manopere, să facă comentariul acestor rânduri ale noastre:

Onorată Redacție!

Nu vom cu să rectificăm nimic ci numai semnalăm o necuviință săvârșită de niște anonimi, care aruncă o lumină asupra stărei de spirit produsă prin hărțuirile recente. În numărul de Rosalii al ziarului Dvoastră a apărut o adresă de proveniență obscură, care pe lângă subscrierile subsemnaților conține și unele fictive, cari dovedesc gustul estetic al autorului și lovește în simțul de pudoare al publicului cu cunoștințe de limbi slave (sârbească). Aceasta e arma sobolilor. În aceasta procedură nu putem constata altceva, decât intențiunea de-a discredita pe calea cea mai cavalească un organ de publicitate și oameni cari nu se pot cobori la josnicia lor. Credem, că e o dorință expresă a tuturor, cari țin la bunul nume al tinerimii, să iscodească numele autorului falsificății. Noi din partea noastră desaprobam și condamnăm astfel de proceduri josnice.

Viena, 12 Iunie 1911.

Dr. Laurian German
Ștefan Mărcuș
Coriolan A. Babeșiu-Rujanul
Constantin Cimponeriu

Carnetul unui privitor.

— Scrisoare către Goga. —

„...Te iert eu dar nu te iartă stăpânul meu”.

Exema autorizată.

Fecior al lui Iosif preotul,
„Măririle” contimporane,
Ca Vaida 'n parlament, îți strigă:
— Nu face larmă, măi mocane!

Vezi, dac'aveai și tu un titlu
Inscris pe pielea cea de căne,
Puteai să te gândești cu grije
La soartea nației române.

Așa însă, să-ți pară bine
Că nu te-au răstignit „mai marii”,
Ci se distrează, când te latră
Coteiul sterp, bărbatul Sarii.

Căci pentru dânsii adevărul
Rostit de marele poet
E mai puțin ca 'njurătura
Văcarilor dela Olpret.

Tu ai uitat să cânti isprava
Pe care-o săvârșese „fruntașii”.
Te-a 'nduiosat „Un om” și „Laie”
Și „Dăscălița” și „Clăcașii”.

Ti-s'a părut că Oltul poartă
Al neamului suspin amar,

Și n'ai văzut că'n al lui murmur
E un discurs parlamentar.

Ce-i „Carmen”, ce e „Solus ero”?
De lipsa ta de gust mă mir,
De ce nu scrii, ca domnul Goldiș,
De „scuiptoare”, de „traftir”?

Pricepe deci că ta e vina
Că azi te dușmănește „mai marii”,
Că se distrează, când te latră
Coteiul sterp, bărbatul Sarii.

Dar dă-i în sama mea, poete,
Căci și-au găsit în mine vrăciul:
Eu pentru proști am ironia,
Eu am pentru cotei — gârbaciul!

Rămurel.

Scrisori din Sibiu.

Concertul „Reuniunii sodalilor români”. — Tradiții. Sezătorile Bunilor Templieri.

În sfârșit, după o tăcere cam lungă, — nebișnuită până acum, — „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” a dat un reușit concert în 11 Iunie n. (prima zi de Rosalii) în sala cea mare dela „Unicum”.

Scopul acestui concert a fost ca din venitură să se dea ajutorare nenorociților prin foc din comuna Broșteni (comitatul Albei-Inferioare).

Corul mixt al reuniunii, cu concursul pedagogilor curs III din seminarul „Andreian”, a fost condus cu precizie de dl Candid Popa, învățător la școala de aplicație a seminarului „Andreian”. Cântările, — aproape toate compoziții cunoscute, — au fost reușit predate, nelăsând nimic de dorit. Au fost mai ales compoziții de Dima, A. Popovici, Tudor cav. de Flondor, Muzicescu. În cvartet dublu au predat pedagogii cursului III, — sub conducerea zelosului pedagog N. Dragoș, bucățile: „In pădure” de T. cav. de Flondor și „Dorul Ardeleanului” de T. cav. vici. Prima vioae și energică; a doua duioasă, lină și plină de sbucium, — caracteristica ardeleanului român. În program a fost și trilogul „Sărbătorile băbești” de Marian Drăgan, predat cu multă vervă de d-șoarele Elena Bordia, Anița Luca și Maria Bordia. Mai ales prima s'a distins printr'un joc natural, calm și neafectat. Cunoscutul tenor liric I. Stanciu, a cântat solo unele romane și doine, secerând furtunoase aplauze. După concert a urmat dans până în zori, fiind preferite mai ales frumoasele noastre jocuri naționale. Mai multă atenție ar trebui să se dea pe viitor costumelor naționale, cari la această petrecere au fost foarte slab reprezentate, (excepție coristele, la cari au fost impus costumul național din partea reuniunii).

Un obicei frumos al Românilor sibieni e, că a doua zi de Rosalii să iasă fiecare în pădure și acolo în mijlocul naturii, la umbra copacilor seculari, să-și trăiască o zi de poveste albastră.

Și în anul acesta, a doua zi de Rosalii, deja de dimineață sub un cer senin de vară, păleuri, păleuri Români în grupuri, cu fața vioaie și vesele se îndreptau către pădure. Acolo, bătrânii, tolăniți pe verdeată, desgroapă trecutul prin povestirile lor duioase, tinerii alegărb sburdalnici prin tufișuri după fragi și după... ochi negri, iar copilașii se joc nevinovați prin iarba mirositoare. Freamătul frunzelor, doimăște lin, păsărelele, — se întrec care de care prin cripitul lor vesel, și din tot cuprinsul firii se revarsă o pace cerească, binefăcătoare. Sunt tradiții vechi, moștenite din moși-strămoși, iar urmașii le țin cu sfințenie.

Atelier optic. Isvor vrednic
de încredere și ieften pen-
tru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

— Giuvaergiu. — Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Își recomandă magazinul său bine asortat cu ciornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

Mai mult ca ori când, chestia alcoolismului a început să fie viu discutată în toate cercurile, mulți au început să se convingă că o reformă socială se poate aplica numai la un popor treaz și conștient de sine. E o patimă prea înrădăcinată la poporul nostru, obiceiul beuturii și care nu se poate combate numai prin vr'un articol, donă de ziar, scris „în ciasuri libere” ei cere mai întâi de toate pilda vie dată poporului și convingerea maselor mari prin intruniri și șezători ca astfel să lase și urme în popor.

Loja „Andrei Șaguna” a Bunilor Templieri din Sibiu, sub conducerea dlui Dr. Dionisie Moldovan și cu concursul altor bărbați de ai noștri, își continuă seria șezătorilor sătești aranjate special pentru combaterea alcoolismului. Au ținut până acum — pe lângă șezătorile aranjate în Sibiu — în comunele: Săliște, Cristian, Gușterița și continuă mai departe prin comunele învecinate. Spre a fi înțelese de multime și spre a fi pătruns poporul de însemnătatea acestei chestii, în programele acestor șezători se aducilde vii din viața poporului nostru, se cetese cetiri cu subiecte din viața sătenilor, unele triste, altele vesele, ca astfel programul să nu fie plictisitor, constatări privitoare la munca câmpului în legătură cu beutura, și astfel poporul pe nesimțite e pătruns și vede răul ce-l aduce pe capul omului beția.

Cu astfel de mijloace ar trebui să lucreze acei cari într'adevăr doresc să lucre pentru chestia aceasta și atunci sunt siguri de izbândă. Dar, durerere, suntem tot în era frazeologiei goale.

Elin Gruia.

Din tractul B. Comloșului.

— După examen. —

Consecvenți hotărârii din anul trecut, adunarea despărțământului învățătoresc din acest tract și-au ținut adunarea la Pesac, și în unmar aproape complet au venit învățătorii, parte în presară; cei mai mulți în dimineața zilei, — a treia zi de Rusalie, — cu trenul dela Chichindamare spre Arad.

La gara din Pesac, au fost întâmpinați de un grup frumos de țărani, în frunte cu învățătorul Ioan Popa și toți ceilalți învățători veniți din presara zilei.

Aci, în numele Pescănanilor, salută în cuvinte frumoase corpul învățătoresc, chișeșul țăran, Ilie Dan.

Învățătorii asistă apoi la serviciul divin.

La finea liturghiei s'a sfințit un frumos steag făcut pe spesele corului din loc, condus de inteligentul țăran Ulă Bogdan.

După acest act s'a săvârșit al doilea act însemnat pentru comuna Pesac. S'a introdus în postul de paroh preotul capelan Victor Fizeșan.

Fie de bun augur pentru Pesac, rostul bun al vorbelor adm. ppopese, prin care s'a făcut introducerea nou alesului care și dânsul a mulțumit forurilor superioare și poporului pentru votul ce i-l'a dat.

În urma acestuia învățătorii și întreg publicul au trecut în sala clasei dlui Popa. În sala arhiplină ia cuvântul adm. ppopese dl Mihai Păcățian.

A vorbit foarte frumos și bine acest preot ideal și dascăl adevărat despre „Chemarea învățătorilor în viața poporului”, cuvânt prin care a deschis conferința metodologică. După deschidere dă cuvânt comisariului konzistorial dlui Petru Băran.

Constată cu bucurie, a zis dl Băran, că deși în grele împrejurări muncese învățătorii, totuși în genere progresul e mulțumitor... Amintește despre pierderea despărțământului prin moartea

vrednicului ei președinte, protopopul Paul Miulescu.

Se cetește apoi lista membrilor, constatându-se că din 43 sunt prezenți 34, iar patru și-au scuzat absențele.

Urmează rapoartele: biroului, casierului și bibliotecarului cari după cetire se predau spre cenzurare comisiei compusă din membrii: Andron T. Papp, V. Ghilezan și N. Vasilie.

Se trece apoi la prelegeri.

Din cărțile intuitive cu cl. II, a ținut curs „Despre aer” dl Ioan Popa. — A fost declarată tema de succasă.

Al doilea a fost dl Teodor Bucureșcu, a propus și dezvoltat bine și cu succes din I. română cu cl. IV: „Zicerea compusă”.

Succesă s'a declarat și tema din stilistică a d-șoarei învățătoare din loc Mărioara Bogdan.

S'a cetit apoi două dizertațiuni.

Dl Petru Craiovan despre: „Principiul profesional în școală”.

Dl Andron dizertația: „Cari sunt cauzele sărăciei poporului nostru și cari ar fi izvoarele pentru înăvuițirea lui spirituală și materială?”

Cu raportul comisiei adunarea și-a mântuit programul acestui an. Alegându-se noul birou: ca președinte: Petru Băran, v. președinte: S. Andron, notar: A. Lipovan, bibliotecar: P. Craiovan, casier: Bozian, pe un period de trei ani.

Locul tinerii adunării viitoare s'a hotărât la Ecica-română.

Cu plăcere amintese că ne-au onorat cu prezența lor atât la adunare cât și la banchet: preotul din loc Victor Fizeșan cu dna, preotul din Simiclașul-mare Ioan Popovic cu dna și d-șoara. Învățătorii născuți în Pesac: Nevrâncean, din Sag și Filip Doboș cu dna din Beecherecul-mic, apoi Lazar Mircea inv. Munar cu dna, dl Milovan, adm. catastral; precum și doamnele: Filip etc.

A urmat o masă comună la care s'a petrecut câteva ceasuri într'o vie animație.

Din Cohalm.

Sfintirea steagului societății de lectură „Junimea”.

În prima zi de Rusalie s'a săvârșit aici sfintirea steagului societății de lectură „Junimea” din Cohalm, prin harnicul paroh din Bogata, dl Ioan Suciu.

La orele 3 membrii societății, în frunte cu parohul dl Ioan Suciu, urmat imediat cele opt fetițe în costum seliștenesc, și opt feciori cari duceau steagul învăluit și împodobit cu flori, au pornit dela localul societății spre capul orașului, unde avea să se sfințească apa și steagul. În convoi se aflau în frunte și reprezentanții societăților locale săsești cu președinții lor. Și anume a luat parte la sfintire: Societatea de lectură „Jungendbund”, Reuniunea de cântări „Liedertafel”, „Reuniunea femeilor săsești” și „Reuniunea pompiștilor”

Aici s'a săvârșit actul religios al sfinterei în fața la vre-o 1800—2000 de asistenți. În câteva cuvinte dl paroh Ioan Suciu felicită societatea și pe conducătorii ei, dorindu-i viață lungă și rodnică în fapte frumoase și culturale. A vorbit apoi președintele societății dl Ioan Iosif, care a mulțumit celor de față pentru participarea la această serbătoare; apoi a închinat steagul spre stropire cu aghiasmă dnei Mărioara Bobancu, nașa steagului, care inspirată de simbolul progresului și al idealului, cununa de lauri în jurul unei cărți, de simbolul bărbăției: de cununa de stejar, brodată pe fețele steagului, a făgăduit, că va fi tot-

deauna aceea mamă sufletească, a societății, care neîncetat va purta în suflet cauza înaintării lui între membrii și membrele acestei societăți. Cu ocazia aceasta a dăruit societății și suma de 50 coroane. A mai vorbit însuflețitul secretar al societății, tânărul învățător gr.-cat. dl Stefan Turcu, apoi vice-președintele societății dl Emanuil Bobancu. Pe urmă, dl Dr. Heinrich Müller, a vorbit în numele societăților săsești reprezentate la sfintire. Dl Dr. Müller în termeni calzi și-a exprimat admirația, că Românii din Cohalm, de abia de doi ani au făcut progres simțitor având acum și societate. Apoi la umbra steagului desfășurat a cântat corul societății, „Pe-al nostru steag e scris unire”. S'a format din nou un convoi imens de public, care cu steagul și corul în frunte, cântând cu multă însuflețire, s'a dus reîntors plin de mulțumire sufletească. Seara la orele 8 a fost intrunirea membrilor și a oaspeților la hotelul Schlosser, unde s'au rostit mai multe toasturi. Remarc frumoasele cuvinte rostite de dl protopop al Cohalmului Titu V. Gheaja, care deși înaintat în vârstă, promovează cu multă inimă mișcările noastre culturale.

A doua zi de Rusalie societatea a făcut o excursiune în pădurea Gligoriei, unde a fost ioc până seara. Cu aceasta excursiune s'au terminat sărbările sfintirii steagului.

Dacă au avut membrii societății și publicul, momente de înălțare sufletească, apoi de bună seamă au trebuit să îndure și câteva clipe desgustătoare.

S'a găsit un denunțiant care a șoptit oficiului polițienesc și jandarmeriei minciuna, că membrii societății ar fi călcat în picioare steagul unguresc. Cercetarea în cauza aceasta s'a pornit. Minciuna însă s'a adevărit. Denunțiantul a făcut-o aceasta cu scopul, de-a disolva societatea.

Negusători, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor. „TRIBUNA”

INFORMAȚII.

A R A D, 20 Iunie n. 1911.

— **Concertul Nicu Corfescu în Arad.** Față de concertul artistului nostru N. Corfescu se manifestă un deosebit interes în societatea noastră atât din Arad, cât și din provincie. Seara de Juoi ne oferă o deosebită ocazie artistică. Să profităm de ea sint și așa atât de rare aceste prilejuri la noi. Artistul însuși, care a secerat laude în străinătate, merită toată sollicitudinea noastră. Nădăjduim deci, că el ne va reuni pe toți, spre a ne delecta la frumoasele lui talente.

Concertul va avea loc, Juoi la ora 8 seara, în sala dela Crucea-Albă. Bilete se află de vânzare la Librăria „Tribunei” și seara la cassă.

— **Dl Alex. Xenopol**, profesor universitar, a cerut un concediu de doi ani, pentru a se stabili la Paris. D-sa

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,
(Timișoara-Josefin)
Hunyadi és Miszits-u. sarkán.

va lucra în timpul acesta la un important studiu istoric.

— **Indreptare.** Secția *Brad* a Astei și-a amânat, din cauze neprăvăzute, adunarea *cercuală* pe *Duminecă*, în 3/16 Iulie a. c. la 3 ore p. m. Adunarea nu va fi în Baia-de-Criș, ci în comuna *Rișca*. Rămâne, în urma acestei schimbări, și producțiunea teatrală anunțată pe 25 I. c. în Baia-de-Criș. Sunt invitați la *Rișca* toți membrii și sprijinitorii „Asociațiunii”. *Brad*, în 19 Iunie n. 1911. **Direcțiunea.**

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță o scădere neînsemnată a temperaturii. Pe alocuri vor fi ploii mari, urmate de recoare.

Prognoza generală: furtună urmată de scăderea temperaturii.

Temperatura la amiazi a fost 23-6%.

— **Milioane românești în serviciul bulgarilor.** Din București se anunță: Cunoscutul bogătaş Evloghie Gheorghieff care, fiind cetățean român și locuitor în București, a reușit, ca proprietar și arendaș, să facă mai multe milioane avere, a lăsat prin testament toată bogăția sa în folosul unor anumite instituții culturale din Bulgaria, după ce mai întâi a testat vre-o 200.000 lei pentru universitatea noastră.

Consiliul executiv al testamentului defunctului Evloghie Gheorghieff, al cărui președinte este ministrul instrucțiunii publice din Bulgaria, a hotărât ca întregul fond de 15 milioane să fie astfel întrebuințat:

1) Pentru construirea unei școli tehnice superioare 2 milioane. Alte patru milioane pentru întreținerea acestei școli.

2) Pentru construirea unei biblioteci și muzeu în Sofia 2 milioane.

3) Pentru construirea unei școli tehnice în Karlovo 1 milion și

4) restul de 6 milioane pentru universitatea din Sofia.

— **Intinderea holerei în Turcia.** După informațiile sosite din Constantinopol mersul holerei în Turcia e următorul:

La Brusa în ziua de 30 Mai s'au declarat două cazuri noi de holeră. În aceeași zi a fost un caz mortal din cele vechi.

La 31 s'au mai declarat alte două cazuri de holeră tot în acel oraș.

În orașul Tocat la 1 Iunie s'au declarat 11 noi cazuri de holeră din cari 4 mortale.

Orașul Tocat este situat între Samsun și Sivaz.

În orașul Aldiz din jud. Brusa s'a declarat un caz de holeră.

La Smirna au fost în ziua de 31 Mai 3 cazuri noi de holeră cu un caz mortal. S'au declarat, tot în Smirna și 3 cazuri suspecte.

În Constantinopol, cu toate desmintirile ziarelor oficiale, epidemia de holeră e în creștere.

— **„Inșiră-te Mărgărite”.** La Teatrul Național din București s'au pus în lucru noi decoruri pentru piesa „Inșiră-te Mărgărite” a colaboratorului nostru dl Victor Eftimiu, care a obținut mare succes în stagiunea trecută.

Piesa se va juca și la Teatrul Național din Iași și la cel din Craiova.

— **Logodnă.** Lucreția Feier din Brad și Mateiu Cosma din Suciul-de-sus, logodiți.

— **Procesul asasinilor lui Achim.** Astăzi s'a continuat cu ascultarea martorilor în acest proces. Înainte de aceasta s'au citit însă articolele din ziarul *Friss Ujság*, în cari a fost atacat cu o deosebită violență, fostul deputat asasinat. S'au citit și articolele elui Achim, în cari răspundea calomniilor răspândite pe socoteala lui.

A fost ascultată mai întâi Achim Ilona, nepoata răposatului, care fusese în casă, când au intrat asasinii. Achim Ilona a depus în defavorul acuzaților arătând că bastonul despre care susțin

acuzații că l-ar fi ridicat Achim împotriva lor nici nu era în odaie ci într-o cămară, de înaintea cu un an de zile. Al doilea martor a fost Vicián Mátyás iun., un meșteșugar pe care l chemase asasinatul Achim, la el. El încă a depus împotriva acuzaților. De asemenea și tatăl lui, Vicián Mihály, care era de față, când frații Zsilinszky au pătruns în camera unde dormea Achim. Vicián Mátyás a depus și jurământ, dar Achim Ilona va depune, numai după ce va fi ascultată și servitoarea Bóka.

— **Calvarul.** Primum următoarea scrisoare: La știrea adusă de presa română că și eu sunt luat la goană, în cercetare disciplinară din partea comisiei administrative, n'am alte cuvinte mai pozitive, decât aceste:

Trecutul meu e carte deschisă. Am lucrat și voi lucra și de aci înainte după pricepere și după puterile mele pe terenul ce-mi este destinat de soarte. Dacă are cineva poftă să mă șicaneze ori să mă nimicească chiar — să poștească. Insuși fiul lui Dumnezeu a răbdat răstignire dela oameni, și cum s'ar putea noi oamenii să nu răbdăm, aceia ce a răbdat fiul lui Dumnezeu? Pentru că oamenii fiind din lume, ascund în ei tot ce este Dumnezeesc și arată numai ce-i lumesc... Dar să bage de seamă oamenii că „după fiecare restignire urmează o înviere; după fiecare înviere o cădere a judecătorilor nedrepti”. (Rembrandt). *Iosif Stanca*, învățător.

— **Examenul școlii române din Cluj,** ținut a doua zi de Rosalii, a fost — ne serie corespondentul — o sărbătoare a limbii românești în acest puternic centru de cultură. La examenul școlii de fete, deschis la 11 ore cu o potrivită cuvântare de protopopul Dr. Elie Dăianu, a asistat pe lângă părinții elevilor, și mai mulți fruntași ai inteligenței române, amintim pe: D-na Pop Lemenyi, prezidenta reuniunii femeilor, Dr. Amos Frâncu, directorul institutului „Economul”, care ajută anual cu 2200 cor. școala, Iosif Orga, reprezentantul comitetului „Fondului” școlii de fete, cu al cărui sprijin s'a înființat și se susține școala gr. cat. de fete, cum și alții.

Răspunsurile clare, precise și mai ales dicțiunea frumoasă a fetițelor fac cinstă D-nei învățătoare Maria Vilt n. Tureu, care își împlinește chemarea cu tot devotamentul.

Un părete al marelui sală era plin de frumoase lucruri de mână ale elevilor, lucrate cu gust ales.

După amiază dela 3—5 a avut loc examenul școlii de băieți, mai impopular condus de învățător Andreiu Pora, care de asemenea a dovedit progres foarte multumitor. Declamațiunile ce au urmat după aceea, în sala școlii de fete, cum și cântările în cor ale elevilor, și dialogurile reproduse cu multă istețime, fete și de băieți, au dat dovadă, că limba maternă, al cărei drept este consfințit de însuși Dumnezeu, se cultivă cu drag, pe lângă celelalte studii, în această școală.

După producțiunea protopopul Dr. Dăianu a adresat câteva cuvinte călduroase părinților, în număr frumos prezenți, și a felicitat pe amândoi învățătorii, precum și pe catichetul Petru S. Simu, pentru succesele obținute. — Apoi s'au împărțit premiile elevilor. La premii au binevoit a contribui Direcțiunea „Economul” 10 cor., D-na Sidonia Docan n. Pop 5 cor., Gheorghe Farago, not. pens., Traian Roman și Iosif Orga, secretarul „Economului”, câte 1 cor., D-șoara Ana Pop și Dl Ioan Beroș câte 3 cor., Dr. Amos Frâncu și Dr. E. Dăianu, câte 2 cor. — total 30 coroane.

— **Agata Bârsescu,** ilustra noastră tragediană se află actualmente la New-York, unde a dus faima artei românești. Americanii au primit cu mare entuziasm pe Agata Bârsescu care a re-purtat succese extraordinare în repertoriul clasic, cu care a frapat pe americani. Iată ce serie ziarul *Românilor* din America despre ilustra noastră artistă:

„Vestitoarea mândreței noastre naționale, mireasa credincioasă a Thaliei române, distinsa

noastră artistă, doamna Agata Bârsescu a sosit în New-York, unde va da șase reprezentațiuni în *Lipzin Theatre*.

Ne saltă inimile de bucurie, văzând în mijlocul nostru pe una dintre celebrele noastre artiste, care pretutindenea a secerat măririi și laude, iar numelui de român i-a câștigat glorie.

Celebra noastră tragediană va da trei reprezentațiuni în limba germană și trei în limba română.

Primul debut al doamnei Agata Bârsescu în limba germană, cu piesa *Debora* apoi frumoasa baladă populară română *Meșterul Manole*, precum și *Hamlet* și *Medea*.

Reprezentațiunile sunt întocmite astfel, ca să poată lua parte Românii din New-York și jur.

Reprezentațiunile în limba română se vor da Sâmbătă seara în 3 Iunie și Duminecă în 4 Iunie.

Frații români din New-York, societățile române, apoi frații de prin Rosville, Trenton, Roebing, Bristol, Elisabeth, Philadelphia, Torington, Bridgeport și alte orașe de prin apropiere, vor avea ocaziune a auzi glasul român răsunând pe bina teatrului din New-York și îi rugăm ca să grăbească cât mai mulți la aceste reprezentațiuni și să ne bucurăm împreună de succesele celebrei noastre artiste.

Doamna Agata Bârsescu din New-York pleacă la London, unde în decursul serbărilor de încoronare, va debuta înaintea perechei regale din Anglia.

Fie binevenită în mijlocul nostru și îi dorim succes într-o spori laurii de glorie ai poporului românesc”.

— **Bacalaureatul în Blaj.** Iată rezultatele amănunțite ale examenului de maturitate din Blaj: au reușit cu *eminentă*: Emil Chetian, Eugen Crișan, Ar. C. Demian, Joe German, Pompei German, Ovidiu Hulea, Tr. Migia, Ioan Modrișan, Ar. Ion Pescariu, Alexandru Precup, Romul Rimbaș și Sept. Szmigelski;

cu *bine*: Ilie Agârbișcan, Corn. Bian, Iosif Bunea, Ioan Cîmfudean, Aug. Dumitrescu, Lazar Isaicu, Petru Ivan, Iul. Ionaș, Oct. Modorcea și Aurelian Man;

maturi: N. Avram, Virgil Baciș, Sept. Bariș, N. Boca, Aurel Boroș, Z. Boilă, Emil Bugner, Al. Comșa (Veza), Al. Comșa (Zernești), Octavian Cozma, Nic. Deac, Ar. Ignat, Aurel Lugoșan, Laurian Maior, Const. Muntean, Virgil Muntean, Nic. Negru, I. Nemeș, Ioan Oltean, Ioan Plaiian, Ioan Pop, Dumitru Popa, Gheorghe Rădnean, Fabian Roman, Nic. Secășan și Nic. Vlad.

— **Testamentul lui Rothschild.** Ziarele din Londra publică amănunte asupra testamentului baronului Albert Rothschild, referitor la averea ce a lăsat-o defunctul în Anglia și care se ridică la 733.077 lire sterline. Testamentul e datat în ziua de 22 Decembrie 1909.

Rothschild a dispus la testament ca să fie înmormântat după ritul evreesc, în același mod cum a fost înmormântată soția sa Bettina. El a dispus să fie înmormântat lângă soția sa. Ținând seama de faptul că familia sa e foarte numeroasă și că se vor întrebuința sume însemnate pentru scopuri de binefacere, daronul Rothschild declară prin testament că nu poate urma exemplul fratelui său Nathaniel și de aceea e nevoit să facă oare cari restricțiuni în ce privește scopurile de binefacere. Defunctul și-a exprimat dorința ca fiii săi să dea două milioane pentru binefaceri.

Urmează apoi dispozițiunile relativ la împărțirea averii între rude etc.

Toți funcționarii defunctului vor primi donațiuni însemnate.

— **Un incident dela curse.** La cursele de cai din vara aceasta cari au avut loc în hypodromul englez Olimpia, a avut loc un incident foarte supărător. Probabil din cauza vre-unei incorectități au închis drumul unui călăreț care sta gata

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— de primul rang. —
ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate, Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas.

să-și iee vânt. Acesta cuprins de furie s'a repezit cu calul în mijlocul grupului și a isbit cu carașa de mai multe ori pe un domn care-i părea suspect. Sfârșitul a fost că călăreț și cal a fost escluși pentru totdeauna dela alergări.

— **Manifestațiile feministe.** Sufragetele engleze au ținut zilele acestea o mare adunare într-o sală din Londra pentru a agita pe lângă votul feminin. La locul de adunare a mers în corpore un grup de vr'o 40 mii de femei și fete. În frunte mergea călare doamna Drumont-Besser, prezidenta uniunii sufragetelor. În urma ei venea tot călare, cu drapelul uniunii dsoara Baryce, nepoata ministrului plenipotențiar al Angliei la Washington. Până ce cortelul s'a retras pe străzile orașului au trecut mai bine de trei ore, iar seara la 8 și jum. s'a început adunarea în Albert-Hall.

— **O viitoare priveghitoare.** Ni-se scrie din București: Înnoă în anul trecut raportându-vă succesul Aradanelor la Conservatorul din București, v'am atras deosebita atențiune asupra domnișoarei Dora Lepa din Arad, care ca elevă în anul întâi al clasei de canto a avut un succes strălucit în ariile, cu care s'a produs. V'am prevestit de pe atunci, că în viitorul cel mai apropiat acest nume va deveni o mândrie.

Astăzi asistând din nou la examenul anului al doilea, am fost surprins de enormele progrese ce a făcut dsoara Lepa atât în dezvoltarea registrului vocii, cât și în tehnica cântărei. Acum vocea îi este „pozată”, cum se zice în termeni de canto, printr-o muncă continuă de solfegiu în cursul a doi ani consecutivi, și de aci înainte domnișoara se poate ocupa cu tot dinadinsul cu studiul ariilor mai grele.

La examenul de astăzi a cântat aria Zerlinei: „bați, bați...” din opera *Don Juan* a lui Mozart, și atât fineța dicțiunii, cât și dulceața suavă a vocii a impresionat adânc pe numerosul și alesul public ascultător. Zimbetul expresiv și gesturile potrivite au adăos un farmec mai mult executărei acestei delicioase arii.

În urma examenelor depuse, atât la solfegiu, cât și la canto, dsoara Dora Lepa a fost promovată cu mare succes în anul al treilea de canto, adică în cursul superior.

Publicul a și răsplătit-o cu aplauze entuziaste. Aradani pot fi deci mândri de noua lor priveghitoare.

— **Dela Reuniunea română de înmormântare din Sibiu,** aflăm că în restimp casariatul ei a plătit ajutoarele statutare după răposaii membri: Simeon Togan, Anica Pivoda, Dr. Petru Șpan, Ioan Suciu, Mihail Blocher, Paraschiva Răduț, Nicolae Gogan, Aurel Bratu și Antoniu Vasilichii, cari formează cazurile 173—181 de moarte în sânul reuniunii.

— **Misiunea rusă la Sinaia.** Din București se anunță: D-nii general Romanenko, colonel Dobrovolsky, și ceilalți membri ai misiunii ruse, atașatul militar al legățiunii rusești din București, ofiterii români atașați pe lângă misiune și anume d-nii col. D. Iliescu, col. Lupescu, maiorii Rășeanu, Holban, Olteanu, căpitanii Nicoleanu și Sârbu, s'au dus Duminecă la Sinaia, unde au sosit la ora 11 a. m.

Oaspeții ruși au fost salutați în gară de d-nii locot.-colonel Baranga, din partea M. S. Regelui, de d. locot.-colonel Petala, comandantul batalionului de vânători, de prefectul județului și autoritățile locale.

Dela gară oaspeții au fost conduși la mână-

stire unde au vizitat biserica nouă și pe cea veche precum și dependințele mănăstirei. De aci, s'au dus la castelul Peleş descinzând la casa de vânătoare. Onorurile militare au fost date de către o companie din bat. 3 de vânători cu drapel și muzică.

Imediat d. general Romanenko a fost invitat la castel de M. S. Regele, care l-a primit în audiență la orele 12 și jum.

M. S. Regele a binevoit apoi a reține la dejun pe membrii misiunii ruse și pe ofiterii români atașați la această misiune.

În tot timpul dejunului a cântat muzica militară.

În timpul mesei M. S. Regele a fost vesel și s'a întreținut cu membrii misiunii.

La sfârșitul dejunului, M. S. Regele a rostit cuvântarea următoare:

„Cu o îndoită bucurie, vă salut printre noi, deoarece prezența domniilor voastre îmi aminteste epoca atât deseumpă inimii mele, care, pe câmpurile de luptă a peetluit înfrățirea armatelor noastre. Profit dar cu grăbire de acest prilej, pentru a ridica paharul Meu în sănătatea Maiestății Sale Impăratului Nicolae, făcând urări călduroase pentru fericirea Sa și pentru gloria bravei Sale armate.

„Trăiască Maiestățile Lor Impăratul și Impărăteasa”.

După dejun, oaspeții ruși și atașați au părăsit castelul și au făcut o excursie la Bușteni-Azuga, și Predeal.

La înapoiere li-s'a oferit un ceai la biserica domnească din Bușteni.

Seara oaspeții ruși s'au întors în Capitală.

Azi misiunea rusă s'a dus să viziteze Curtea de Argeș.

M. S. Regele a binevoit să confere membrilor misiunii decorațiunile următoare: colonelul de stat major Kisliacow, colonelul de geniu Jantisk, colonelul de geniu Dobrolowsky și locot.-colonel de stat major Andreianov au fost numiți comadori ai „Stelei României”, căp. de stat major Borg, a fost numit comandor al „Coroanei României”.

— **Greva marinarilor.** Din New-York vine știrea că marinarii au proclamat greva generală și dacă nu se vor lua de urgență măsuri pentru împăcarea doleanțelor greviștilor, în restimp de câteva zile cel puțin 20.000 mateloți se vor pune în grevă, fapt care va american. Mateloții tuturor vaselor conform unei înțelegeri ce a avut loc mai înainte întregreviști. — vor aștepta momentul de plecare, când apoi vor părăsi ostentativ bordul.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de Igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
În fața palatului administrativ (comitatului)

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

25 Iunie n.

Tilișca: Petrecere de vară în „Arinii Gruinului” (în caz de timp nefavorabil în școala locală). Începutul la orele 2 p. m.

12 Iulie n.

Beclean: Petrecere de vară în sala cea mare a hotelului „Bittner”. Începutul la orele 8 seara.

Cluj: Serată organizată de Reuniunea sodalilor români din Cluj în hotelul „Biasini”. Începutul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Comitetul «Reuniunii sodalilor români din Sibiu», în una din ședințele sale a pus temelie la „Legatul Tit L. Albini” al fondului „Episcopul Nic. Popea pentru masa învățăcelor meseriași Români”. Legatul s'a făcut în scopul eternizării memoriei mult regretatului Tit. L. Albini, servind drept bază al lui suma de cor. 103, dăruită de următoarele rudenii și prietini ai decedatului, în loc de cunună peritoare pe cosciugul lui, și anume: neconzolații Emilia Albini născ. Neagoe, mamă 20 cor., Septimiu Albini, funcționar la Academia Română, frate 20 cor., Cornel Roman, directorul stațiunii agronomice (București) 20 cor., Simion Vlad, inv. (Cut) 10 cor., Liviu Brote, restaurator 5 cor., N. Ciugudean, propr. (Vingard) 1 cor., Dr. Vasile Dan, adv. 3 cor., Ioan Ursu de Margine, inginer hotarnic 14 cor. și familia prezidentului V. Tordășianu 10 cor. Din venitele legatului, când D-zeu va ajuta, ca Reuniunea să inaugurese masa învățăcelor, se va da o mâncare la zi unuia sau mai multor învățăceli, originari din Cut, sau din comunele mărginașe, aplicați la meserii, respective se vor ajuta și altfel (cu îmbrăcăminte, bani pentru școală, caz de morb, spălat etc.) Legatul se va alimenta din donațiuni pioase, din interesele capitalului neatacabil, cum și din banii ce se vor dăruia de familiile din Cut, în locul creșterii ce să dă fiecărui creștin de acolo la sărutarea crucii de pe mort, obiceiul acesta foarte nefolositor și neigienic, ce este pe cale de a se casa.

Dați-vă copii la meserii Sunt în orașul Timișoara mulțime de locuri goale, la diferite și bune meserii și la comerț unde ca învățăceli ar putea fi aplicați cel puțin 96 băieți și anume:

La mășari (tișlări) 12 băieți, la tinichigii (pleu) 8, la călțunari (șușteri) 8, la ciobotari (cizmari) 4, la pantofari (păpucari) 8, la cojocari 4, la dogari (butari) 3, la fauri (covaci) 3, la rotari 2, la perii 2, la funari 2, la văpsitori 2, la brutari (pecari) 8, la comerț (dughian) 4, la coșari 2, la lăcătari 2, la orologieri 2, la sculptori 2, la marmore 3, la sitari 2, la tapețieri 2, la opincari 2, la frânari 2, la mașine 3, la mecanică 2 și la croitorie 2 băieți.

Acești măestri s'au anunțat la subscribul.

Condițiunile de primire sunt: Copiii să fie sănătoși și fizicește bine dezvoltați; să aibe cel puțin 12 până la 15 ani; să știe bine ceti și scrie, să vorbească cât de cât și o a doua limbă fie germană sau maghiară; să aducă cu sine două rinduri de schimburi, haine, încălțăminte și spălătură; ei vor fi îngrijiiți de medic, vor cerceta școala de 3 ori în săptămână, vor primi din biblioteca *Reuniunii meseriașilor* de aici cărți spre cetire, vor fi controlați în munca și purtarea lor, în curățenie, îmbrăcăminte și vîp-tul lor ce-l primesc dela măestru lor, vor fi ținuuți sub pază și disciplină, sub îngrijire, ca pruncii să nu-și uite limba și religia părinților.

Fabrica de tâmplărie

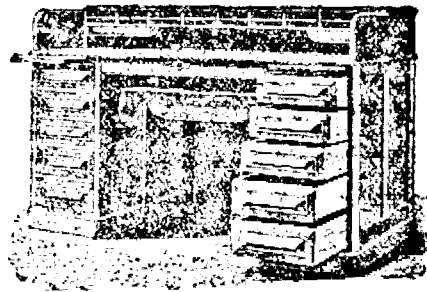
instalată cu putere de mașini

ERÖS VICTOR FIAI

din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobilier complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice sti **Mobilier american** pentru birouri și sipete cu stro-ruri pentru acte se pregătesc la comandă

și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

iară după ce ei vor deveni liberi, pe spesele Reunirii meseriașilor vor fi trimiși spre perfecționare în orașe mari și capitale. la urmă tot Reuniunea meseriașilor le va da ajutorul material, spre a-și deschide ateliere proprii la timpul său.

Notez aici, că meseriașii din Timișoara, cu puține excepțiuni, sunt toți nemți, cari și-au făcut practica lor prin orașele mari ca Budapesta, Viena și prin Germania; atelierele lor sunt mari și bogate, deci este mare deosebire între iscusința meseriașilor de aici și între a celorla de prin orașelele mai mici.

Cu această ocaziune atrag atențiunea tinerilor cu școale civile și gimnasii, că dânsii pot fi primiți cu preferință în cele mai de frunte ateliere. La lăcătuși, fabrici, tipografii și comerț copiii trebuie să poseadă calificăție superioară și nu capătă nici vipt, nici cvartir, cu atât mai puțin haine — ci cu toate acestea au să fie provăzuți de acasă. Vor fi primiți însă numai pe 3 ani.

Acei părinți, cari doresc a-și trimite băieții lor aci la meserii și comerț, au să se prezenteze cu băieții lor la subscrisul până la 25 August a. c.

Timișoara, — Gyárváros (Fabric), Strada Muzslay Nr. 23. Emeric Andreescu, inv. în pensiuene.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu, „Tribuna“ institut tipografic, Nichin și 1911.

REISZ MIKSA fabrică de MOBILE

in Oradea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

STAȚIUNEA BALNEARĂ TUȘNAD (TRANSILVANIA)

în partea sudică a bogatului comitat în frumuseți naturale Csik, în valea riului Olt, la o înălțime de 656 m. dela suprafața mării, cu apă minerală și băi de sulfat de fier, sulfur și alte base, cu institut de hidroterapie.

Pentru bolile următoare: catarul la organele de respirație, posturalium de stomac și boli de sânge, mai ales: anemie, scrophuloris, rachitism, neurastenie.

Sezon: dela 1 Iunie—15 Septemvre. În timpul dela 1 Iunie—15 Iulie, și 20 August până la 15 Septembrie, reducere de 20 procente la camera și mâncare și 50 procente reducere la taxa de băi și muzică. Prețul camerelor pentru 1 zi 1—8 cor., pe întreg sezonul 120—400 cor. Postă, telegraf, telefon și gară. Legătură de trenuri peste Predeal și Ghimeș. Prospect trimite

Direcțiunea.

Dentist in Cluj.
NAGY JENŐ
„specialist pentru dinți artificiali fără pod în CLUJ-KOLOZSVAR.
(La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
Pune dinți și cu plătire în rate pelângă garanță de 10 ani.
Dentist in Cluj.

ANUNȚURI!
se primesc cu prețuri moderate la administr. „Tribunei“.

Dr. B. BASIOTA medic specialist în morburil femelești.
Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

GRUBER DEZSŐ
magazin de pălării și articole de modă pentru bărbați.
Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép, vis-à-vis cu hotelul „Fészle“.
Noutăți în pălării de domni și copii, albituri, cravate și totfelul de articole.
Prețuri solide!
Serviciu conștiințios!

C. Roth
fabrică de salamă și cârnățării Sibiu—Nagyszeben, Reispereg. 8.
Recomandă:
Slănină albă afumată à kgr. fl. —85
Salamă foarte fină à kgr. fl. 1-90
La cumpărare de 50 kgr., à kgr. fl. 1-80
Serviciu prompt.

Leon Tolstoi.

40

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Și conversația începu din nou în jurul lui Bonaparte, a generalilor și al oamenilor de stat ai timpului. Bătrînul prinț credea cu hotărîre că toți oamenii de pe vremea aceea erau niște ignoranți cari nu pricepeau nimic din rășboiu. Bonaparte era în ochii săi un aventurier francez, fără importanță, care nu avusese succes edcât fiindcă nu întâlnise oameni ca Potemkin și Suvaroff.

Prințul Andrei asculta zîmbind toate caeste sarcasme ale tatălui său, ba și ațița la vorbă cu o plăcere vădită.

— Dta crezi că tot ce-a fost în trecut e mai bun decăt acum. Dar Suvaroff pe care-l lauzi atât, n'a căzut și el în cursele pe cari i-le-a intins Moreau, de n'a știut cum să mai iasă?

— Cine ți-a spus asta, cine ți-a spus asta? strigă bătrînul asvărînd în aer farfuria pe care Tikhon o inhătă din sbor.

— Suvaroff! Dar Moreau ar fi fost prizonier dacă Suvaroff n'ar fi avut bratele prinse de hoff-kriegswurst-schnapsrath (Nemții). Așa! și când veți avea și voi în spinare aceiaș wurst-schnaps-rath, o să știți și ce însemnează asta. Suvaroff n'a putut să-i suferă; și Kututzoff al nostru o s'o pătească mai rău.

— Nu, nu, amicul meu, urmă el; cu generalii noștri din ziua de astăzi nu veți putea nimic împotriva lui

Bonaparte. L-ați trimis pe neamțul Pallen la New-York ca să-l aducă pe francezul Moreau, zise el făcând aluzie la oferta făcută lui Moreau pentru a intra în serviciul țarului. E ridicol!... Dar Potemkin, Suvaroff, Orloff nu erau germani.

— Eu nu zic că toate măsurile luate de noi sunt bune, spuse prințul Andrei; nu pot înțelege însă de ce-l judeci așa de ușor pe Bonaparte, care este un mare căpitan.

— Mikhaïl Ivanovici, strigă bătrînul prinț arhitectului care se ocupa de friptură, multămit că prințul îl uitase, îți aduci aminte că-ți spusese că Bonaparte e un mare tactician, uite că și fiul meu e de aceiaș părere.

— Da, Excelența Voastră, răspuse arhitectul.

Prințul rîse din nou, cu rîsul său rece.

— Bonaparte are mai mult noroc decăt minte. Mai întâi are soldați buni, apoi a avut parte să atace întâi pe Nemți, și numai leneșii nu i-au bătut pe Nemți. De când e lumea, Nemții au fost mereu bătuti și ei n'au bătut pe nimeni, afară de când s'au luptat între dânsii. Bonaparte s'a făcut glorios măsurîndu-se cu ei. Și bătrînul examinează toate greșele făptuite după părerea sa de Bonaparte, în toate rășboaiile și operile lui guvernamentale.

Fiul său nu-l contrazicea de fel, dar era vădit că nici el nici tatăl său nu păstrau părerea lor proprie.

Prințul Andrei însă se întreba fără voie, cum acest bătrîn care trăia retras în colțul său pierdut, putea să judece cu atăta fineță și să intre în toate amănuntele afacerilor politice și militare ale Europei.

— Crezi oare că bătrîn cum sunt, nu pot înțelege și eu starea de față? Dar mă gândesc la toate astea într-una. Spune-mi, în ce împrejurare s'a arătat mare căpitanul tău Bonaparte?

— Ar fi prea multe de spus, răspuse prințul Andrei.

— Atunci, du-te la Bonaparte al tău. Domnișoară Bourrien, iată încă un admirator al împăratului dtră de sclavi, strigă el într-o franțuzească foarte curată.

— Știți, prințe, că eu nu-s bonapartistă.

— Malborough s'en va-t-en guerre, fredonă prințul cu o voce falsă, și pufînd de un ris și mai fals se sculă dela masă. În tot timpul acestei discuții mica prințesă tăcuse din gură privind, speriată, la prințesa Maria și la socrul ei.

După masă, ea își luă cumnata de braț și ducînd-o în altă încăpere îi zise:

— Ce om deștept e tatăl dtale! Se vede că de aceia, mi-e frică de dânsul.

— Ah! e așa de bun! răspuse prințesa Maria.

XXV.

Prințul Andrei trebuia să plece a doua zi seara. Imbrăcat cu o redingotă de drum, fără epoleți, el supraveghia pe valetul său, care-i împacheta efectele; după ce inspectase el însuși trăsura și se asigurase că geamantanele erau la locurile lor, dete ordin să inhamecail.

Atunci auzi pașii cam greoi ai prințesei Maria.

— Mi-s'a spus că ai poruncit să puie caii! strigă ea. Și țineam să-ți mai vorbesc odată. Dumnezeu știe când ne vom revedea. Nu te superi c'am venit? Te-ai schimbat mult, Andriuşca, adăogă ea.

— Unde e Liza? întrebă prințul Andrei, răspunzând numai cu un zîmbet la cuvintele surorii lui.

— Era obosită și a adormit în odaia mea pe zăvăl. Ah! Andrei, nevastă-ta e comoară. E încă un copil, un copil vesel și drăguț. O iubesc atât de mult...

(Va urma).

Caut un bun
viticultor-pomolog

pricepând și grădina zarzavat la via mea lângă Ploești (România). Să fie căsătorit, fără copii și bun gospodar.

Ofer 100 coroane lunar, casă, lemne și lumină. Adresa pentru oferte: Gogu Stefanescu, Câmpina (România).

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu

aranjat conform tuturor recerintelor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.) 30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, amemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oțel

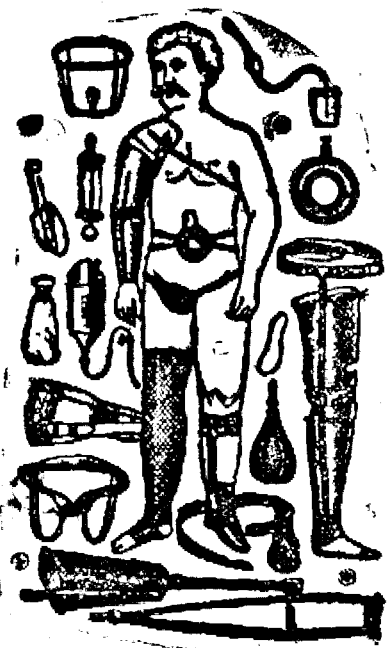
pentru întrebuințare în economie și acasă, mașină excelent orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mânat cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătut ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe la

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

HALÁSZ P. JÁNOS

atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndreptarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pentru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

Grijiți de adresă.

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL

tâmplar de edificii și mobile

NAGYENYED, Rozsa-utca.

(Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. **Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenca și fotolii.**

Salon de haine bărbătești

J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.

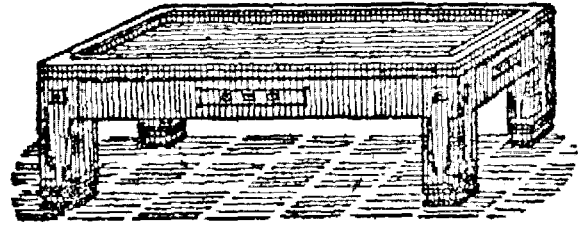
Palatul Habermann. (Nagyszeben).

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboșală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

— Premiata la expoziție cu medalie de aur. —

H. PÁLLÁN succesor Styászni József

prima fabrică ardeleană de billarde și timplărie în Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor. La cerere trimite instalatorul de billarde și în provincie. — Ține mare asortiment de billarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țirg de schimb.

MEGYERI IMRE

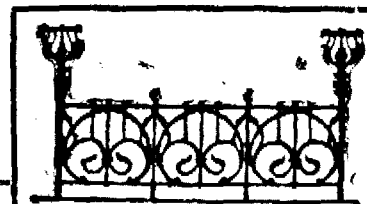
văpsitor de haine, curățător chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár. Széchenyi-u. (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și ori-ce lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de tot-felul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Traian Turturean

lăcătuș artistic și pentru zidiri în Bistrița.

Primește orice lucrări de bransa aceasta precum: stringerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepi, îngrădiri de morminte, cămine și cuptoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efeptuire totfelul de reparaturi atingătoare în bransa aceasta pelângă preturi ieftine și serviciu pu actual.

KÁDI FERENC

căltunar ortopedic pentru bărbați și femei

Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu ghețe p. bărbați, femei și copii calitate cea mai bună cum și comande după măsură pelângă prețuri convenabile. Reparaturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

Adolf Hemper Sibiu—Nagyszeben, Heltauerg 2.

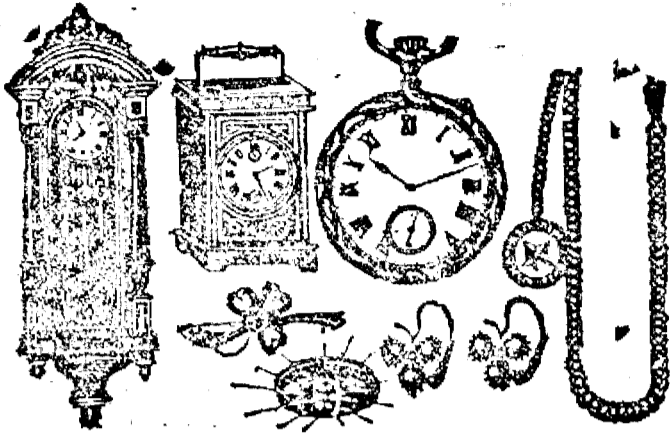
Cea mai punctuală firmă de expedare.

Recomandă on. public magazinul său bogat asortat cu fabricate excelente de oroloage precise de aur și argint pentru domni și dame precum și bijuterii și obiecte de aur și argint executate modern.

Schimbă și cumpără bijuterii vechi obiecte de aur, argint și nestemate.

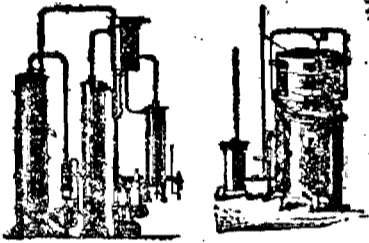
Atelier propriu: pentru lucrări de aurar și reparații de oroloage etc.

Comandele se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirit, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fiert cafea, vase de spălat și curățit.

Mai departe primește și montarea și repararea fântânelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Mașini de scris

IDEAL și ERICA.

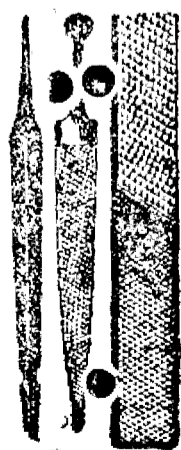
GRAMOFOANE

Mașini de cusut VERITAS.

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mecanicul:

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mecanic din Ardeal. Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem de asemenea aparate mecanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

Ioan Haag

tăietor de pile.

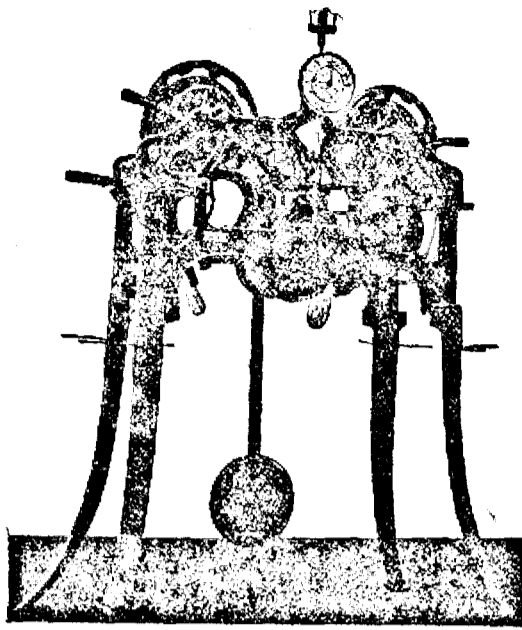
Timișoara-Josefin, Fröbel-u. 48.

Recomandă ferarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile

bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate ș. a.

Primește spre scobire pile mici și mari vechi și noi, pelângă prețuri ieftine.

Comandele se execută grabnic și prompt

Fabrică de ceasornice electrice și ceasornice de turn gr. Thorotzkai és Társa Rozgonyi és Lendvai Budapest, VII, Sziv u. 32

Pregătește

ciasuri pentru turn din material de seamă cu funcțiune precisată, în orice mărime.

Ciasuri principale și laterale electrice, ciasuri vertizatoare pentru școli și fabrici.

Ciasuri pentru castele, căsărmi și terase și jocul dangătului de clopote. — Primește reparaturi, precum și prefacerea ciasurilor vechi în ciasuri de turn cu salt de minut.

Cea mai mare și mai modernă fabrică de ciasuri electrice și de turn din Ungaria.

Ciasornicarii permanenți ai capitalei și furnizorii căilor ferate ungare a fabricilor de tutun și casei de amanet.

Premiat la expoziția gener. din Pécs cu medalie de aur și la expoziția asociației industriale din țară cu diploma de onoare.

Orologiu de buzunar

cu capac dublu, mecanism excelent

pentru 6 coroane

se capătă pe lângă garanță de 2 ani precum și totfelul de

reparări de oroloage

se execută cu prețuri convenabile la

H. Süßmann orologier

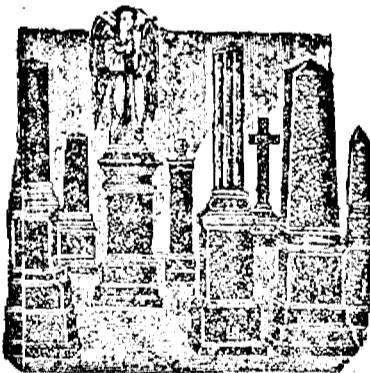
Sibiu—Nagyszeben, Reisp. 11.

Nagy József, sculptor.

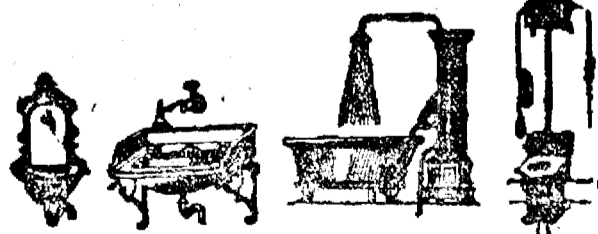
Fabrică cu instalații electrice de orice mobile din marmor, grănit, sient și marmor de labrador în

Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

Apaducte.

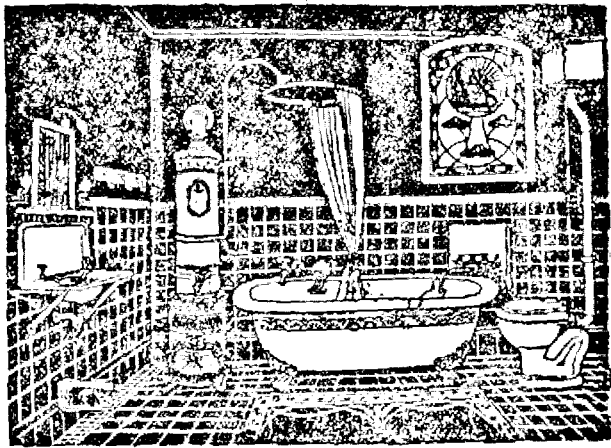
Ceice doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui

Balázs Mihály, Marosvásárhely, Széchenyi-tér.

— Primește pelângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, căsărmi și școli. — Specialist în sondej. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuite. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rânduială a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanță de 3 ani. —

Max. Ruck, tinichigiu
Sibiu—Nagyszeben, Heidengasse 9.

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, înfrumșetări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firmei vane de scaldat. în toată mărimea ș.a.

Nu mai e lipsă

ca să tunzi părul ciasuri întregi cu ajutorul foarfecilor și al piaptănelui. Fiecare econom poate comanda pe o carte postală pe seama familiei

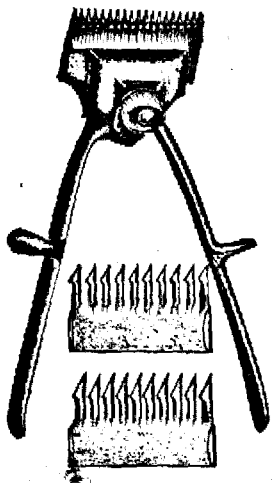
Mașina de tăiat părul Solingen

pregătită din cel mai bun oțel. Foarfecile mașinilor noastre nichelate sunt ascuțite și ciselate cu mare îngrijire și astfel să și expediază, alăturându-se la o mașină și un piaptân de tăiat de 5 și 10^m un feder în rezervă, și olei de uns.

Expedierea se face și cu ramburs, ori trimițându-se banii înainte.

Prețul unei bucăți 6 cor., două bucăți se trimit franco (poșta plătită).

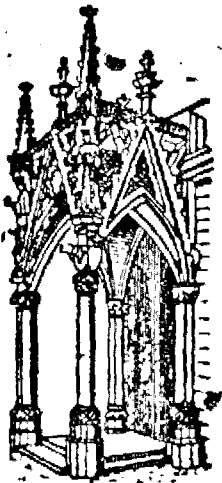
Frații LENGYEL Testvérek
magazin de expediție
KAPOSVÁR. (Somogy m).

Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.
:- In stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :-

Execută și reparaază
lucrări de sculptură artistică

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, totfelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

= Th. Schmidt =

fabrică de ploiere
Sibiu—Hermannstadt, Reispergasse No 7.

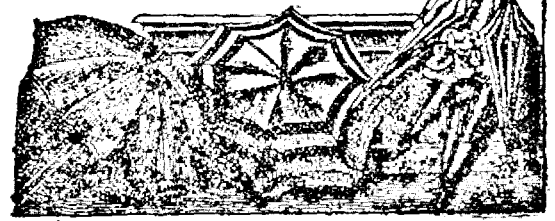
Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai nouă și mai moderne

ploiere-entoutcas

(pt. soare și ploale)
precum și

ploiere

de calitate excelentă
pentru domni și dame.

Comandele se execută prompt și cu punctualitate

Atelierul de fotografiat

MUSCHALEK

Brașov, Strada Porței No 27 (lângă Fleischer).

Atelier pentru fotografii artistice, tablouri, grupuri, de copii, moment și genre, fotografii sportive și arhitectice.

Executare de prima calitate la înmărirea de acvarel, pastel, și platinotipie până la mărimea naturală.

Fotografări afară de atelier și pe orice timp.
Comandele se efectuează repede și prompt.

Haas = Károly

primul armurar și optician din Szabadka, Egres-u. (Uri Kasinó).

Mare asortiment de **arme și biciclete**

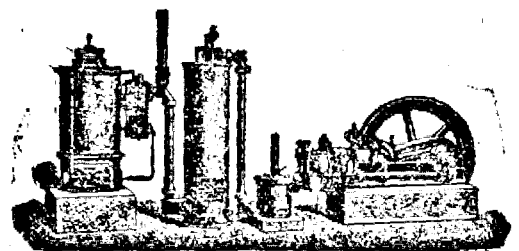
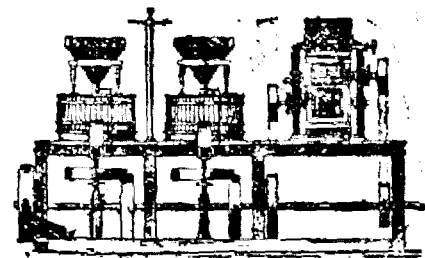
de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale acestora. Se primesc pelângă garanție și prețuri moderate totfelul de reparaturi de arme de orice soi, mașini de cusut, biciclete gramfoane, mașini de scris, precum și prefacere armelor și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

Societate act. de mașini agricole și mehanice

(Mezőgazdasági és műszaki R. T.)

Nagyvárad, Rimanóczy-u. 1.

Mare depozit de mașini agricole și mehanice.

Liferează: mașini agricole și industriale, unelte, aranjamente de mori, mașini de abur, motoare cu olei, benzin și gaz. Automobile, articole californice, curcubete, pentru vin, bere și apă. Olei pentru mașini și cilindre.

Totfelul de unsoari pentru mașini, saci, ponevi, valtrapuri, ștreanguri și pălămare; curele pentru mașini, pompe, mașini pentru vin și viticultură precum și utensilii; stropitoare, îngrădituri de sârmă, cumpene, desinfectorii și dulapuri de salyare.

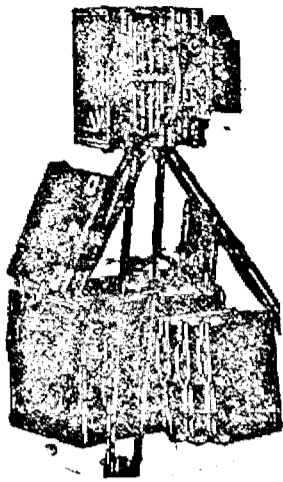
Secție de electricitate și mașinării.

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare“ in

Braşov, Strada Claustrului 11.

Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită, precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje, desinfectorii, calii chimice, și văpseli.

Mare depozit în aparate de fotografiat și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

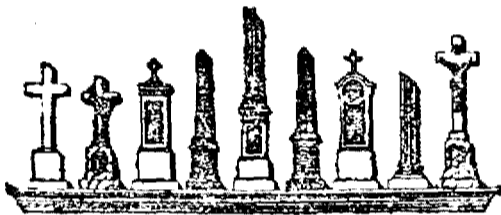
sculptori și măiestrii pletrari.

Atelierul central al magazinului: Cluji—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central: Sibiu—Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva și Nagyvárad.

Invenție senzațională.

Brevetat sub No 3956.

Scutit prin lege sub No 141.

In atenția prășitorilor de vite!

ANTICOLUL e de un efect uimitor în contra: COLICEL.

Experiența de doi ani la regimentul I. de husari arată că în contra colicei nu există un alt leac mai cu efect decât ANTICOLUL, deoarece în toate cazurile și un prav ajunge ca să producă efectul așteptat. La cai în cazurile cele mai grave e destul un prav, vindecare la 1 1/2 ore. La vite cornute 1 eventual 2 pravuri, vindecarea 1 oră.

In propriul interes comandă o cutie, ca să o ai în caz de lipsă, costă 4 coroane (2 pravuri).

Se poate comanda la:

LABORATORUL ANTICOL

Mayer Ignác, med. veterinar șef reg. Braşov.

Kaiserl. und Königl. Husaren-Regiment Kaiser No 1.

Certificat.

Subsemnatul am folosit preparatul dlui Mayer Ignác, medic veterinar de stat, la boala așa numită colică, atât a cailor mici cât și la ai regimentului, cu un rezultat uimitor, pentru care, precum și pentru forma ușor de usat îl recomand cu căldură orîșicui.

Braşov, 21 Aprilie 1896. (L. S.)

ss. Litke, colonel.

Atelierul lui WUNDER

Trusouri complete pentru mirese.

Producțiuni exclusiv locale și ieftine.

Execuțiile cele mai simple și elegante.

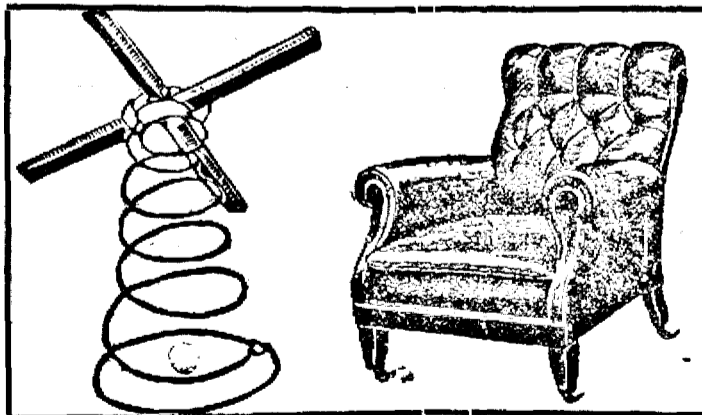
Mobile englezești în toate culorile.

Garnituri din piele de animale în culori.

din Timișoara-Cetate

Piața Losoncy-(Dom)-tér 12

:- vis-à-vis de casa comitatului. :-

Depozit permanent de Ottomane și Divane lucrate solid și ieftin.

Efectueșc orice mobile și lucrări aparținătoare — acestei branșe. —

Decorațiuni ocazionale elegante și ieftine

Cornise de aramă à 5 cor.

Prin praxa mea de zece ani în străinătate mi-am câștigat plăcuta pozițiune și pot aduce la îndeplinire toate cererile on. public.

Perini patente parisiene lipsite de moli și de praf cu prețuri ieftine.

Telefon 126. — Atelier de primul rang. — Execuție modernă. — Telefon 126.